

Boomzorg reikt *BEA-ward* uit voor best leesbare BEA

Toegankelijkheid overheidsrapporten zoals BEA's steeds belangrijker

Gemeentes laten doorlopend boomeffectanalyses (BEA's) maken. En hoewel deze formeel niet gericht zijn op de burger, zien opdrachtgevers steeds vaker in dat het belangrijk is dat ook de burger kan kennismaken van deze rapporten. Vakblad Boomzorg reikt daarom voor het eerst de *BEA-ward* uit aan het adviesbureau dat er het beste in geslaagd is om een toegankelijk rapport te schrijven.

ACHTERGROND

Een BEA, oftewel bomeneffectanalyse, is oorspronkelijk een rapport van en voor de vakwereld. Hierin wordt beschreven wat de effecten zijn van een plan op een boom of bomen. Soms worden aanpassingen van het plan voorgesteld zodat bomen kunnen blijven staan.

Doelgroepen: de vier B's

In de dagelijkse praktijk is een bomeneffectanalyse een rapport dat gebruikt wordt door vier verschillende doelgroepen. Allereerst natuurlijk de boomgoeroe oftewel de vakwereld, maar ook de bouwer, de bestuurder en als laatste de burger. Vooral deze laatste doelgroep, de burger, vindt leesbaarheid en toegankelijkheid van overheidsstukken steeds belangrijker. Het is dus wenselijk dat overheidsrapporten toegankelijk en duidelijk zijn, ook BEA's.

We noemen de brede lezersdoelgroep van BEA's voor het gemak 'de vier B's'. Niet alle lezers binnen de vier doelgroepen hebben verstand van bomen, maar ze hebben wél allemaal belangen in verband met de boom of bomen. Ze moeten uit de BEA kunnen halen wat er met de boom of bomen moet gebeuren.

B1

Maar hoe meet en bepaal je de leesbaarheid van een rapport? Dit wordt in het algemeen aangegeven met taalniveaus. Taalniveau B1 staat daarbij voor eenvoudig Nederlands; 80 procent van de Nederlandse bevolking begrijpt een Nederlandse tekst op dit taalniveau. Een tekst op B1-niveau bestaat uit korte, eenvoudige en actieve zinnen. Denk daar niet licht over: het is juist heel moeilijk om iets makkelijk op te schrijven.

Daarnaast moet de bedoeling van het rapport duidelijk zijn. Daarom adviseren wij voor B1-niveau een 'kapstok', met daarin de definitie van een BEA, de opdrachtgever, de rapport-schrijver en het doel van het rapport. Tot slot adviseren we om aan te geven wat de lezer precies kan met een BEA.

Kortom: om zoveel mogelijk lezers te bereiken, is schrijven op taalniveau B1 het effectiefst.

De strijd om de BEA-ward

Vakblad Boomzorg heeft een aantal BEA's in de markt opgevraagd. De jury op de redactie heeft negen rapporten gelezen *door de ogen van de vier B's* en deze beoordeeld op de mate van B1-taalgebruik. Van ieder bureau is maximaal één rapport in de jurering meegenomen. Uiteindelijk zijn er daardoor zeven rapporten beoordeeld.

En we hebben een winnaar!

De BEA Walkwartier, opgesteld door Boomadviesbureau Duifhuizen, heeft de BEA-ward gewonnen. Namens de redactiejury van NWST, uitgeverij van groene vakbladen, van harte proficiat!

Een tekst op B1-niveau bestaat uit korte, eenvoudige en actieve zinnen. Denk daar niet licht over: het is juist heel moeilijk om iets makkelijk op te schrijven

Om vast te stellen of deze BEA-teksten op B1-niveau zijn geschreven, gingen we uit van B1-lezers die voor het eerst een BEA lezen en geen voorkennis hebben van de opzet van een onderzoek.

De focus van de jury lag dus op de leesbaarheid van de rapporttekst. We lieten de invulling van de verschillende BEA-standaarden buiten beschouwing; een heel uitgebreid rapport kan net zo goed (of net zo min) van B1-niveau zijn als een beknopt rapport!

Bij de beoordeling is niet gekeken naar de vakinhoudelijke kwaliteit.

De BEA's zijn beoordeeld door de auteur van dit artikel, Karlijn Raats, dendroloog Jaap Smit, boombeheerder Martin Tijdgat en Boomzorg-hoofdredacteur Hein van Iersel. De echte vakmensen (Jaap Smit en Martin Tijdgat) vonden de vaktechnische kwaliteit van de rapporten op sommige momenten duidelijk onder niveau. Daar zijn de rapporten echter verder niet op beoordeeld.

Martin Tijdgat

Jaap Smit

Karlijn Raats

Hein van Iersel

Tips voor een B1-tekst

- **Vakjargon** staat haaks op B1 en is **onwenselijk** in de tekst.
- Als je toch vakjargon gebruikt, voeg dan in elk geval een **begrippenlijst** toe.
- Gebruik geen varianten van vaktermen, begrippen of soortnamen door elkaar, maar houd **telkens dezelfde termen** aan.
- Beschrijf processen **stap voor stap**.
- Houd de zinnen **kort**, de meeste niet langer dan twaalf woorden.
- Gebruik woorden die **veel voorkomen**.
- Wanneer je woorden of termen gebruikt die minder vaak voorkomen, **leg ze dan uit** in de tekst.
- Gebruik **actieve** zinnen (de man plant een boom) en geen passieve zinnen (de boom is geplant).
- Maak **alinea's** van **gemiddeld zes zinnen**.
- Maak alinea's niet langer dan tien zinnen.
- Gebruik zo veel mogelijk **concrete tussenkoppen**. Het liefste boven elk hoofdstuk, elke paragraaf en elke alinea waarin je aan een nieuw (deel)onderwerp begint.

Vier criteria

De jury beoordeelde de BEA's op vier criteria:

1. **algehele impressie,**
2. **duidelijkheid over het kader van het BEA-rapport,**
3. **duidelijkheid over de bruikbaarheid van de BEA voor de doelgroep,**
4. **B1-taalgebruik.**

Per criterium viel een heel punt te verdienen (B1), een half punt (bijna B1) of nul punten (niet B1).

Deelnemers aan de BEA-ward-wedstrijd

De BEA's waren afkomstig van Alles over Groenbeheer, Terra Nostra, Duihuizen Boomadviesbureau, Treevision Boomtechnisch Ingenieursbureau, Duurzaam Boombeheer DBB, Vermeulen Boomadvies en Pius Floris Boomverzorging. Sommige bureaus leverden meerdere BEA's aan. In dat geval werd steeds het beste rapport in de beoordeling meegenomen.

De Mirandabad, Alles over Groenbeheer

De Mirandabad, algehele impressie:

De algehele impressie van de BEA van het De Mirandabad: onoverzichtelijk voor de B1-lezer; score: 0.

De hoofdstukken, alinea's en zinnen zijn lang, waardoor de lezer afhaakt. De titels van de hoofdstukken, paragrafen en alinea's vallen niet genoeg op. Hierdoor wordt de informatie niet duidelijk in stukken verdeeld.

De Mirandabad, indeling van het rapport

De indeling van de BEA De Mirandabad is niet duidelijk voor de B1-lezer; score: 0.

In deze BEA staat wie de opdrachtgever is en welk bureau en welke persoon het BEA-rapport heeft geschreven. Ook staat erin volgens welke richtlijnen het rapport is gemaakt (Richtlijn BEA 2019, De Bomenstichting en CROW). Aan het eind staan uitgebreide adviezen voor planaanpassingen en maatregelen om bomen te behouden, maar wat ontbreekt, is een duidelijke samenvatting van de adviezen. Ook een korte conclusie ontbreekt. Als B1-lezers geen kader als houvast hebben, haken ze snel af.

Doel van de BEA: wat kun je ermee?

Het doel van dit rapport is niet duidelijk voor de B1-lezer; score: 0.

Wat ontbreekt, is uitleg over *wat* een BEA precies is, *voor wie* dit uitgebreide rapport is geschreven en *waarom*. Wat kan de lezer met dit rapport? We raden aan om dit al aan het begin uit te leggen, zodat de lezers precies weten wat ze met de conclusie en het advies in de BEA kunnen.

Het duidelijk maken van het doel is erg belangrijk om de tekst toegankelijk te maken voor de B1-lezer.

De Mirandabad, tekst en taal

Het taalgebruik van de BEA De Mirandabad is niet B1; score: 0.

Deze BEA bevat verwarrend, moeilijk taalgebruik. Er komen veel vaktermen en moeilijke of abstracte begrippen in voor, zonder uitleg

op B1-taalniveau. Bijvoorbeeld: 'toetsing uitvraag, kwaliteit bomen, toekomstverwachting', 'levensverwachting' en nog veel meer. Hier ontbreekt een begrippenlijst of concrete uitleg in de tekst.

De zinnen zijn bijna allemaal passief ('de situatie voor de bomen kan verbeterd worden') in plaats van actief ('veranderingen aan het plan kunnen de situatie voor de bomen verbeteren'). Dit maakt de taal abstract en moeilijk voor te stellen voor de B1-lezer.

De hoofdstukken, alinea's en zinnen zijn lang, waardoor de lezer afhaakt.

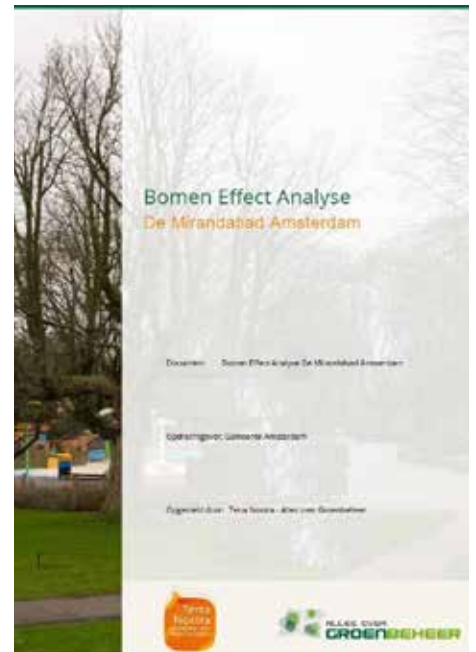
Voorbeeld uit De Mirandabad

Citaat uit het rapport:

Het aangetroffen bodemtype staat bekend als hydro-eerdgrond. Alle bomen op het terrein hebben een vrij oppervlakkige beworteling. De bovenste laag, variërend van 25 tot 55 cm dikte, is doorgaans humusrijk (organische stofgehalte minimaal 5 % met actief bodemleven, vooral aangeduid door het aantal regenwormen dat aangetroffen werd) met een humusarme laag daaronder. Genoemde bovenste laag is donker, bijna zwart, de onderliggende laag is licht van kleur.

Waarom niet zoekt:

De soort bodem die we hebben aangetroffen, staat bekend als hydro-eerdgrond. Dit is een bodem met een hoge waterstand. De bovenste, donkere laag van hydro-eerdgrond bevat veel humus oftewel organische stof. De dikte van deze laag varieert van 25 tot 55 cm. Het organischestofgehalte hierin is minimaal 5 procent. De toplaag van hydro-eerdgrond heeft een actief bodemleven. Dit konden wij vaststellen aan de hand van het aantal regenwormen dat we aantreffen.

Burgthoven III, Pius Floris Boomverzorging

Burgthoven III, algehele impressie

De algehele impressie van de BEA van Burgthoven III: overzichtelijk voor de B1-lezer; score: 1. De titels van alle hoofdstukken, paragrafen en alinea's hebben een groter, vetgedrukt lettertype. Daardoor maken ze een duidelijke scheiding tussen de verschillende onderwerpen. De foto's zijn klein, waardoor de informatie per hoofdstuk op hoogstens twee pagina's past. Dit biedt de lezer overzicht.

Burgthoven, indeling van het rapport

De indeling van de BEA Burgthoven III is tamelijk duidelijk voor de B1-lezer; score: 0,5. In deze BEA staat wel wie de opdrachtgever is en welk bureau en welke persoon het BEA-rapport heeft geschreven, maar informatie over de gebruikte richtlijnen ontbreekt. De aanleiding en de onderzoeksvraag staan wel duidelijk vermeld. Er volgt een kort, duidelijk stappenplan van het onderzoek (de onderzoeksmethode). Aan het eind van het rapport staan een duidelijke conclusie en een helder advies. Lezers die weinig tijd hebben om de BEA helemaal door te nemen, zijn door de conclusie en het advies toch op de hoogte van de inhoud.

Doel van de BEA: wat kun je ermee?

Het doel van dit rapport is niet duidelijk voor de B1-lezer; score: 0. Wat ontbreekt, is uitleg over *wat* een BEA precies is, *voor wie* dit uitgebreide rapport is geschreven en *waarom*. Wat kan de lezer met dit rapport? We adviseren om dit al aan het begin uit te leggen, zodat de lezers precies weten wat ze met de conclusie en het advies in de BEA kunnen. Voor het lezersgemak van de B1-lezer is het belangrijk om het kader zo compleet mogelijk te maken.

Burgthoven III Tekst en taal

Het taalgebruik in de BEA Burgthoven III is bijna B1-niveau; score: 0,5. Er staan veel actieve zinnen in de tekst. Dat maakt de informatie concreet en goed voor te stellen voor de B1-lezer. De zinnen zijn kort.

De Nederlandse soortnamen van bomen staan standaard vóór de Latijnse soortnamen. Er staat duidelijke uitleg bij belangrijke vaktermen, waaronder 'goedgekeurd', 'attentionboom', 'risico-boom', 'afgekeurd', 'toekomstverwachting', 'wortelschade' en 'stabiliteitswortelschade'. Prima; ons advies is wel om ze in een overzichtelijke begrippenlijst te zetten. Maar het uitleggen van vaktermen had uitgebreider gekund. Ook vaktermen zoals 'conditie', 'mechanische gebreken', 'doorwortelbare ruimte', 'groeimedium', 'schraal' en 'boomveiligheid' zijn niet van B1-niveau. De tekst is op sommige plaatsen ook moeilijk leesbaar door het gebruik van woorden die niet vaak voorkomen en/of abstract zijn. Bijvoorbeeld: 'verstoorde diffusie', 'dient te worden', 'randvoorwaarden', 'belemmerende invloed' en 'mindering'. We adviseren om deze moeilijke woorden te vervangen door woorden die veel voorkomen.

Voorbeeld uit Burgthoven III

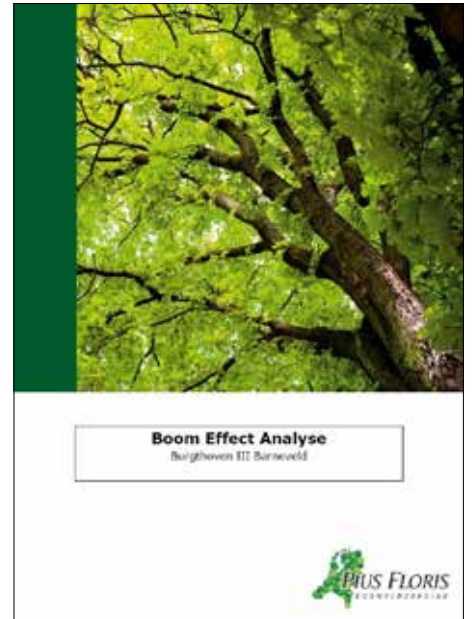
Citaat uit het rapport:

De conditiebepaling is een momentopname van de verschijningsvorm van de boom. Bij de conditiebepaling is onderscheid gemaakt tussen de volgende vier categorieën: goed, redelijk, matig en slecht.

De schrijver heeft er goed aan gedaan dit soort vaktermen vooraf even uit te leggen! In de BEA Burgthoven III had dat nog wel wat meer gemogen. Ook staan er redelijk veel moeilijke woorden in de tekst. Veel zinnen in de BEA Burgthoven staan in passieve vorm, waardoor de B1-lezer zich de informatie niet concreet kan voorstellen.

Waarom niet zoiets:

De 'conditiebepaling' vertelt iets over hoe goed of slecht de boom eruitziet. Dat geldt alleen voor dat moment, want op een ander moment kan de boom er weer anders uitzien. We hebben deze conditiebepaling geordend onder de kopjes 'goed', 'redelijk', 'matig' en 'slecht'.

meter uit de erfgrans, voornemens, haalbaarheid, nihil, verlaagde toekomstverwachting, randvoorwaarden, belemmerende invloed, 'acceptabel' en 'mindering'.

Hof van Heesch, Vermeulen Boomadvies

Hof van Heesch, algehele impressie

De algehele impressie van de BEA van Hof van Heesch: niet overzichtelijk voor de B1-lezer; score: 0.

De informatie is niet zo duidelijk opgedeeld; de paragraafkoppen zijn maar iets groter dan de lopende tekst. De foto's zijn te groot; de tekst staat daar maar een beetje omheen. De B1-lezer heeft hierdoor geen overzicht van de informatie per hoofdstuk.

Hof van Heesch, indeling van het rapport

De indeling van de BEA Hof van Heesch is redelijk duidelijk voor de B1-lezer; score: 0,5. In deze BEA staat wel wie de opdrachtgever is, welk bureau en welke persoon het BEA-rapport heeft geschreven en volgens welke richtlijnen (hoofdstuk 16, Handboek Bomen 2018, Norminstituut Bomen). Ook de aanleiding en het doel van de BEA staan duidelijk vermeld. Aan het eind van het rapport staan een conclusie en aanbevelingen. Helaas staan deze niet heel duidelijk omschreven. B1-lezers hebben vooral baat bij een conclusie als ze daarin in één oogopslag de hoofdpunten en aanbevelingen samengevat zien.

Doel van de BEA: wat kun je ermee?

Het doel van dit rapport is niet duidelijk voor de B1-lezer; score: 0.

Wat ontbreekt, is uitleg over *wat* een BEA precies is, *voor wie* dit uitgebreide rapport is geschreven en *waarom*. Wat kan de lezer met dit rapport? We adviseren om dit al aan het begin uit te leggen, zodat de lezers precies weten wat ze met de conclusie en het advies in de BEA kunnen. Voor het lezersgemak van de B1-lezer is het belangrijk om het kader zo compleet mogelijk te maken.

Hof van Heesch, tekst en taal

Het taalgebruik van de BEA Hof van Heesch is niet B1; score: 0.

De alinea's en zinnen zijn wel kort; dat leest prettig. Ook de Nederlandse soortnamen van

bomen staan standaard vóór de Latijnse soortnamen.

Er staan veel passieve zinnen in de tekst. Dat maakt de informatie abstract en moeilijk voor te stellen. Uitleg ontbreekt bij belangrijke vaktermen, waaronder 'onderhoudstoestand, aanvaard en regulier, conditie, kwaliteit, toekomstverwachting, monumentale bomen, profielkuil, maaiveld, capillaire zone, contactprofiel, wortelverlies, stabiliteitsrisico's, habitus, bodemprofiel, voedingstoestand, bodemverdichting' en 'bronnering.' Ons advies is om deze vaktermen in een overzichtelijke begrippenlijst te zetten.

De tekst is op veel plaatsen ook moeilijk leesbaar door het gebruik van woorden en zinnen die niet vaak voorkomen en/of abstract zijn. Bijvoorbeeld: 'mits, realiseren, inkalvende, trapsgewijs 3 meter naar buiten tot 2,5 meter uit de erfgrens, voornemens, haalbaarheid, nihil, verlaagde toekomstverwachting, randvoorwaarden, belemmerende invloed,' 'acceptabel' en 'mindering'.

Voorbeeld uit Hof van Heesch

Citaat uit het rapport:

Het percentage wortelverlies wordt ingeschat op basis van de resultaten uit hoofdstuk 4 en jarenlange opgebouwde kennis en ervaring met bomen, bodemprofiel, voedingstoestand en de beworteling. Ook de toekomstige doorwortelbare ruimte, de kwaliteit daarvan en schade aan stam of kroon heeft invloed op het behoud van bomen. Deze worden, indien relevant, op de volgende bladzijde beoordeeld.

Waarom niet zo iets:

Door de resultaten in hoofdstuk 4 kunnen we inschatten hoeveel boomwortels er in de toekomst zullen afsterven. Dit kunnen we ook door onze kennis van en jarenlange ervaring met bomen, boomwortels, bodemlagen en de hoeveelheid voedingsstoffen in de grond voor bomen.

Of bomen kunnen blijven staan, hangt ook af van andere zaken, zoals de hoeveelheid ruimte die de bomen onder de grond krijgen, hoe goed de grond is waar de bomen in staan en of de bomen schade hebben aan de stam of kroon.

Museumplein, Terra Nostra

Museumplein, algehele impressie

De algehele impressie van de BEA van het Museumplein: heel overzichtelijk voor de B1-lezer; score: 1.

De indeling van deze BEA is logisch, met stevig uitvergroete koppen, behapbare informatie en korte zinnen.

Museumplein, indeling van het rapport

De indeling van de BEA Museumplein is duidelijk voor de B1-lezer; score: 1.

Eerst wordt melding gemaakt en uitleg gegeven over de opdrachtgever, de schrijver en de richtlijnen. Daarna volgen er al direct een samenvatting en directe aanbevelingen. Dit is ideaal voor de lezer die weinig tijd heeft om het hele rapport door te lezen.

Doel van de BEA: wat kun je ermee?

Het doel van het rapport is redelijk duidelijk voor de B1-lezer; score: 0,5.

Direct na de samenvatting aan het begin van het rapport volgt een duidelijke uitleg over wat een BEA precies is. Er staat niet in voor wie dit uitgebreide rapport is, maar direct na de samenvatting volgen kort maar krachtig de aanleiding en het doel van de BEA. Wie dit ook leest, is eenvoudig en snel op de hoogte van wat er speelt. Wel raden we aan om te vermelden voor wie dit rapport is geschreven en wat de lezer ermee kan.

Museumplein, tekst en taal

Het taalgebruik van de BEA van het Museumplein in Amsterdam is niet B1; score: 0. De tekst is overzichtelijk door een logische indeling met goed uitvergroete koppen, behapbare informatie en korte zinnen. Toch raakt de B1-lezer wat verward bij het lezen van deze BEA. De vaktermen worden namelijk niet uitgelegd. Ook staan er veel moeilijke woorden in, zoals 'kunnen beheertechnisch verantwoord worden gehandhaafd'. We adviseren om een begrippenlijst in de tekst op te nemen en om moeilijke woorden te vervangen door concrete, vaak voorkomende woorden.

Ook komen er onnodig veel passieve zinnen voor in het rapport, waardoor de B1-lezer de situatie niet altijd concreet voor zich kan zien.

Voorbeeld uit Museumplein

Citaat uit het rapport:

De 4 boomclusters in het gazon van het Museumplein beschikken ondanks hun standplaats in open grond over een beperkt doorwortelbaar volume. Met het graven van profielsleuven, zie voor details paragraaf 2.2, is gebleken dat drie factoren invloed hebben op de conditie en levensverwachting van bomen.

Waarom niet zoiets:

De vier boomgroepen in het gazon van het Museumplein staan wel in goede grond, waarin bomen normaal gesproken graag groeien, maar de ruimte voor de boomwortels is klein. We hebben een gang in de grond uitgegraven om te zien waardoor dat komt. Meer hierover staat in paragraaf 2.2. Het is belangrijk om te weten wat de obstakels zijn, want daardoor worden de bomen ongezond en gaan ze eerder dood.

Walkwartier, Boomadviesbureau Duifhuizen

Walkwartier, algehele impressie

De algehele impressie van de BEA van het Walkwartier: zeer overzichtelijk voor de B1-lezer; *score: 1*.

Er is veel overzicht door duidelijke (sub)koppen, die anders gekleurd zijn dan de lopende tekst. Deze BEA bevat van het begin tot het eind veel tabellen, maar ook geografische kaartjes en foto's die zijn ingetekend met omcirkelde bomen of voorwerpen, boomnummering, lijnen, pijlen en andere korte aanduidingen. Hierdoor ziet de B1-lezer de informatie telkens op een gestructureerde manier voor zich, waardoor de informatie makkelijker opneembaar is. Ook vervalt het risico op onbegrip van de taal bij het gebruik van geografische kaartjes.

Walkwartier, indeling van het rapport

De indeling van de BEA Walkwartier is duidelijk voor de B1-lezer; *score: 1*.

In deze BEA staat wie de opdrachtgever is, welk bureau en welke persoon het BEA-rapport heeft geschreven en volgens welke richtlijnen (Richtlijn Bomen Effect Analyse CROW 2019). Ook de aanleiding en het doel van de BEA staan duidelijk vermeld.

Aan het eind van het rapport staan alle geadviseerde maatregelen puntsgewijs opgesomd. Daarnaast volgt nog een duidelijke samenvatting van de adviezen en maatregelen, direct in een geografisch kaartje verwerkt. De B1-lezer die weinig tijd heeft om het hele rapport door te lezen, weet zo toch eenvoudig en snel wat er speelt.

Doel van de BEA: wat kun je ermee?

Het doel van het rapport is redelijk duidelijk voor de B1-lezer; *score: 0,5*.

In deze BEA wordt uitgelegd *wat* een BEA precies is en *waarom* dit rapport is geschreven, maar niet *voor wie* en wat de lezer kan met dit rapport. We adviseren om dit ook uit te leggen.

Walkwartier, tekst en taal

Het taalgebruik van de BEA Walkwartier is B1; *score: 1*.

Om te beginnen is het voor de B1-lezer, die doorgaans geen lettervreter is, fijn dat deze BEA weinig tekst bevat. De lopende tekst begint met een tabel, met daarin puntsgewijs de kenmerken van een BEA-boominventarisatie. Deze uitleg helpt de B1-lezer direct op weg.

Maar niet alle kenmerken worden duidelijk verklaard. Termen als boomhoogteklasse, takvrije ruimte/doorrijhoogte en kroonprojectieklasse mogen duidelijker uitgelegd worden. Ook de rest van de tekst bevat tabellen met daarin termen en definities. Daarvoor geldt hetzelfde: de meeste informatie staat er duidelijk in, op een paar uitzonderingen na.

De alinea's en zinnen zijn kort; dat leest prettig. De meeste zinnen zijn actief. Dat maakt de informatie concreet voorstelbaar. Er komen bijna geen moeilijke woorden voor in deze tekst. Vaktermen worden consequent uitgelegd. De Nederlandse soortnamen van bomen worden genoemd na de Latijnse soortnamen. De schrijver heeft duidelijk door de ogen van de B1-lezer gekeken.

Voorbeeld uit Walkwartier

Citaat uit het rapport:

Bomen rond Burgwal/Carmalietenstraat

De meeste bomen vertonen een voldoende tot goede toekomstverwachting (uitleg van deze vakterm staat ergens anders in de tekst). Een aantal platanen vertoont groeistagnatie, maar nog geen aftakeling of kroonsterfte. De twee eiken (14 en 15) vertonen wel dood hout of aftakeling van de kroon. Alle bomen staan in elementenverharding of boomrooster.

Dollardstraat-Spaarnestraat, Treevision Boomtechnisch ingenieursbureau

Dollardstraat-Spaarnestraat, algehele impressie

De algehele impressie van de BEA Dollard-Spaarnestraat: niet overzichtelijk voor de B1-lezer; score: 0.

De koppen en subkoppen in deze BEA hebben grotere letters, zodat ze goed opvallen in de tekst, maar de tekstgedeelten zijn erg lang (al komt dat deels door het grote aantal bomen in deze BEA).

Deze BEA is een boekwerk van 57 pagina's; dat is heel veel informatie voor de B1-lezer. Om de aandacht van deze lezer vast te houden, is het belangrijk om de informatie op te delen of overzichtelijk te laten zien in tabellen en zo vaak mogelijk samen te vatten. Dat gebeurt in deze BEA niet of nauwelijks. De B1-lezer wordt overrompeld door één grote stroom informatie.

De gebruikte foto's zijn een prettige afwisseling voor de B1-lezer, maar nog meer afbeeldingen zouden welkom zijn. Deze BEA bevat handige tabellen, zoals in het hoofdstuk 'Bodem- en bewortelingsonderzoek' (proefsleuven). Hierin staat overzichtelijke uitleg over de situatie per boom, inclusief foto's. Zo ziet de B1-lezer in één oogopslag het resultaat van deze proeven. Ook in het hoofdstuk 'Knelpunten en advies' staan handige tabellen. In deze BEA hadden meer van dit soort tabellen gebruikt mogen worden.

Dollardstraat-Spaarnestraat, indeling van het rapport

De indeling van de BEA Dollardstraat is niet duidelijk voor de B1-lezer; score: 0.

In deze BEA staat wie de opdrachtgever is, welk bureau en welke persoon het BEA-rapport heeft geschreven en wat de onderzoeksmethodes zijn. Er staan niet in volgens welke richtlijnen deze BEA is geschreven. De BEA begint met een gedetailleerde voor geschiedenis onder het kopje 'aanleiding'. Maar de aanleiding van de BEA staat een stuk verderop, onder het kopje 'doelstelling'. Dat is verwarrend.

We adviseren om te beginnen met het belangrijkste: eerst uitleggen wat een BEA is en wat het doel ervan is en pas daarna de voorgeschiedenis.

De conclusie staat verstopt voor de hoofdstukken 'Boombeschermende maatregelen', 'Aandachtspunten tijdens de werkzaamheden' en verschillende bijlagen. De conclusie is lang en telt veel pagina's. Deze tekst is zo lang door het aantal onderzochte bomen. Dan is het extra belangrijk om te zorgen voor een simpele samenvatting; anders haakt de B1-lezer haakt af.

Doel van de BEA: wat kun je ermee?

Het doel van het rapport is niet duidelijk voor de B1-lezer; score: 0.

In deze BEA wordt uitgelegd *wat* een BEA precies is en *waarom* dit rapport is geschreven, maar niet voor *wie* en wat de lezer kan met dit rapport. We adviseren om dit ook uit te leggen.

Dollardstraat-Spaarnestraat, tekst en taal

Het taalgebruik van de BEA Dollardstraat is niet B1; score: 0.

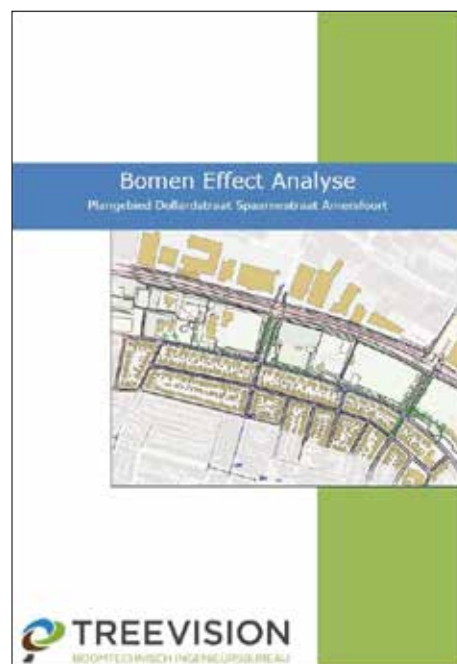
Deze extreem lange tekst is heel moeilijk voor de B1-lezer, die doorgaans geen lettervreter is. Hier en daar staan vaktermen uitgelegd in een voetnoot. Verder bevat de lopende tekst veel moeilijke abstracte woorden.

Er staan weinig korte zinnen in deze BEA; bijna alle zinnen bestaan uit een hoofdzin en bijzin. Ook de alinea's zijn erg lang. Omdat de informatie niet vaak is opgeknipt, haakt de B1-lezer af.

Voorbeeld uit Dollardstraat-Spaarnestraat

Citaat uit het rapport:

De bomen zijn in belangrijke mate afhankelijk van het grondwater. Wanneer het grondwater plotseling (sterk) daalt, zal dit onherroepelijk leiden tot conditieverlies of zullen de bomen mogelijk zelfs geheel verdrogen. Gedurende de uitvoering van de geplande werkzaamheden zal er ver-

moedelijk bronbemaling worden toegepast. Het gevolg hiervan is dat het grondwater niveau in de (directe) omgeving kunstmatig zal dalen. Het is van belang te voorkomen dat dit schade veroorzaakt aan de bomen. Dit kan worden bereikt door de werkzaamheden te laten plaatsvinden buiten het groeiseizoen (periode november tot maart). Doordat de bomen dan in rust zijn vindt er zo goed als geen verdamping plaats. Indien de werkzaamheden noodzakelijkerwijs toch in het groeiseizoen moeten plaatsvinden, is het een vereiste om gesloten bronbemaling of retourbemaling toe te passen. Bij een gesloten bronbemaling wordt rond het bemalingspunt een (waterdichte) verticale damwand (sleufbekisting) in de bodem aangebracht (persen of heien) tot in de eerste waterkerende bodemlaag. De binnen de damwand uitgevoerde bronbemaling heeft dan nagenoeg geen invloed meer op het grondwaterprofiel buiten de damwand. Mocht dit om welke reden dan ook niet haalbaar of gewenst zijn, dan kan als alternatief worden gekozen voor retourbemaling.

Kloostervelden, Duurzaam Boombesluit (DBB)

Kloostervelden, algehele impressie

De algehele impressie van de BEA Kloostervelden: overzichtelijk, maar wel wat saai door lange stukken tekst. *Score: 0,5.* De tekst is overzichtelijk door de duidelijke, anders gekleurde (sub)koppen. De stukken lopende tekst zijn behoorlijk lang, maar wel op een overzichtelijke manier opgeknipt in hoofdstukken, paragrafen en alinea's. De alinea's hadden wel korter gemogen. Deze BEA bevat redelijk wat tabellen en ook geografische kaartjes en foto's, die zijn ingetekend met cirkels als symbool voor de bomen, boomnummering, lijnen, pijlen en andere korte aanduidingen. Dit had uitgebreider gemogen, omdat de stukken lopende tekst lang zijn. Dat kan saai overkomen bij B1-lezers, waardoor ze de aandacht voor de BEA verliezen.

Kloostervelden, indeling van het rapport

De indeling van de BEA Kloostervelden is niet duidelijk voor de B1-lezer; *score: 0.* In de BEA Kloostervelden staat wie de opdrachtgever is, welk bureau en welke persoon het BEA-rapport heeft geschreven. Er staat niet in volgens welke richtlijnen dit is gebeurd. De aanleiding en het doel van de BEA staan aan het begin vermeld, maar de schrijver heeft de hoofd- en bijzaken niet duidelijk gescheiden. De bouw van het appartementencomplex is belangrijker dan de geschiedenis van de kloosterorde; deze had misschien weggelaten kunnen worden. Het vermengen van hoofd- en bijzaken geeft een rommelige inhoudelijke structuur. Ook is het hierdoor moeilijk voor de B1-lezer om de belangrijke informatie uit het rapport te halen. Aan het eind van het rapport staan een conclusie en advies, maar daarna volgen nog acht bijlages. Wij adviseren om bij een BEA met veel bijlages een aparte memo toe te voegen, met daarin nogmaals de conclusie en een puntsgewijze opsomming van de geadviseerde maatregelen.

Doel van de BEA: wat kun je ermee?

Het doel van het rapport is niet duidelijk voor de B1-lezer; *score: 0.* In deze BEA wordt uitgelegd uit *waarom* dit rapport is geschreven, maar niet *wat* een BEA precies is, *voor wie* en wat de lezer kan met dit rapport.

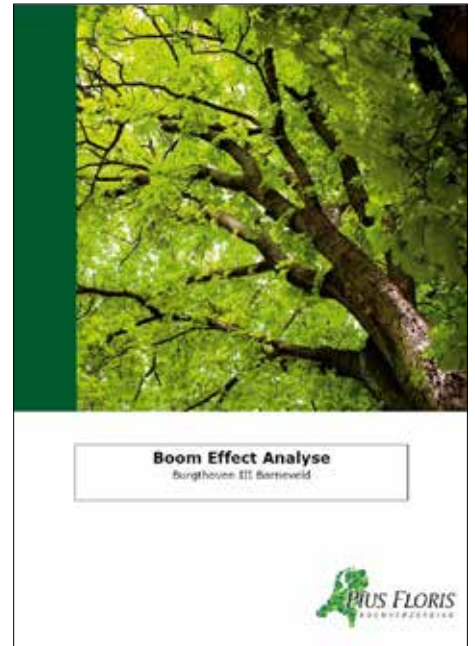
Kloostervelden, tekst en taal

Het taalgebruik in de BEA Kloostervelden is vriendelijk, maar niet op B1-niveau. *Score: 0.* Dit rapport bevat veel lopende tekst, maar die is opgeknipt in hoofdstukken, paragrafen en alinea's. Veel alinea's hadden wel wat korter gemogen, bijvoorbeeld half zo groot of zelfs in drieën. Over het algemeen zijn de zinnen kort, af en toe afgewisseld door een lange zin. De tekst leest vriendelijk en gemakkelijk doordat het taalgebruik over het algemeen informeel is. Het rapport bevat weinig moeilijke woorden. Er staan veel actieve zinnen in, maar dat hadden er meer kunnen zijn. Er staat een enkele voetnoot in het rapport, maar verder legt de schrijver vaktermen niet uit. Hierdoor is de tekst niet goed leesbaar voor de B1-lezer.

Voorbeeld uit Kloostervelden

Citaat uit het rapport:

Een mogelijk alternatief dat op de lange termijn ook erg waardevol is, is het niet plaatsen van het DWA riool dat naast de lindes komt te liggen. Dit is het riool dat het dichtste bij de lindes geplaatst zal worden. Dit voorkomt veel wortelschade. Een DWA riool voert namelijk alleen hemelwater af. Het zou een goede compensatie zijn om dit water af te voeren naar de groeiplaatsen van de bomen. Dit ter compensering voor de verminderde hoeveelheid water die de bomen ter beschikking zouden hebben na de bouw. Door de fundering van de bouw en de aanleg van het DWA riool kan het hemelwater immers niet meer de grond in zakken, maar wordt het afgevoerd. Daardoor zouden de lindes minder water tot hun beschikking krijgen. Omdat de lindes op een hangwaterprofiel staan en de bodem uit

met name zeer fijn zand bestaat is het risico op te veel wateraanvoer minimaal. Daarnaast bespaart deze optie de aanleg van een deel van het DWA riool en voorkomt of vermindert het veel watergeefbeurten in de toekomst.

Waarom niet zoiets:

Een andere keuze is om het DWA-riool dat het dichtst bij de lindes komt te liggen, niét naast de lindes aan te leggen. Dat scheelt veel wortelschade. Het DWA-riool voert toch alleen maar regenwater af. Dit water kan beter direct naar de lindes gaan. De bomen krijgen na de bouw namelijk minder water, want door de fundering en het DWA-riool kan het water niet goed de bodem in zakken. De lindes staan op een hangwaterprofiel (*uitleg) in fijn zand en zullen dus niet snel teveel water krijgen. Bij deze oplossing hoeft een deel van het DWA-riool niet te worden aangelegd, en zijn er minder watergeefbeurten nodig voor de lindes.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!